

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

HISTORIAE EC||CLESIASTICAE PARS || PRIMA, QVA CONTI-||NENTVR ||
Eusebij cognomento Pamphili Cæsareæ Palæ-||stinæ Episcopi lib. 10.||
Eiusdem de vita Constantini magni lib. 4.|| Oratio Constantini magni ad
sanctoru[m] cœtu[m].|| Oratio eiusdem Eusebij in laudem Constanti-||ni
magni ad trigesimum ...

Christopherson, John

[Köln], 1569

De Melitone Sardeorum episcopo, & de iis quos hic commemorat. Cap.
XXV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29861

EVSEBII HISTORIAE

De Melitone Sardeorum episcopo, & de iis
quos hic commemorat.

CAP. XXV.

*Antoni-
nū Verū
intelligit*

Ineorum numero, quos supra citauimus, fuerunt Me-
litō Sardensis ecclesiæ episcopus, & Apolinarius, epi-
scopus Hierapolitanae ecclesiæ: qui permagna fama
celebritate flourunt. Quorum vterq; separatim librum
pro fidei nostræ defensione Romanorum imperatori
(quem antea suo tempore memorauimus) dicauit. Ex o-
peribus, quæ isti duo conscripserunt, hæc quæ sequuntur
ad nostram peruenere notitiam: primum Melitonis duo
de Paschate libri. Alius de recta vitæ Christianæ institu-
tione: de prophetis alius. Liber itē de ecclesia. Alter de
die dominico. Est præterea eiusdem liber de natura ho-
minis, de eius creatione, de obedientia fidei, de sensuum
sedibus. Istis accedit liber de anima & corpore. Inter
quos est etiam liber de lauacro regenerationis, de veri-
tate, de fide, de generatione Christi. Liber etiā eiusdem
de prophetia de hospitalitate: vnus itē, qui Clavis inscri-
bitur: alius etiam de diabolo: alius de Apocalypsi Io-
annis. De Deo incarnato. Postremo liber ad Antoni-
num scriptus. In libris, quos de Paschate confecit,
tempus, quo illos scripserit, in ipso illorum exordio his
verbis refert. Cum Seruilius Paulus esset Asiæ procon-
sul (quo quidem tempore Sagaris martyrii corona do-
natus fuit) magna apud Laodiciam orta est controuersia
de paschate: quod quidem festum fortè eodem tempo-
ris articulo, quo oriebatur controuersia, incidit. Atque
illis ipsis diebus etiam ista à me de festo illo fuere per-
scripta. Huius operis meminit Clemens Alexâdrinus in
libro suo de Paschate conscripto. Quem se contexuisse
memorat, ansa scribendi ex Melitonis opere arrepta.
Idem Melito in eo libro, quem Imperatori dedicauit,
eiusdem quædam mala contra nos, eo regnante patrata,
narrat. Iam quod nunquam antea accidit, totum ge-
nus piorum hominum, qui se diuino cultui penitus
addixerunt, persecutione affligitur, & nouis edictis per
vniuersam Asiam promulgatis exagitur.

Nam

, Nam impudentes & proterni calumniatores, atque adeo
 , alienarum rerum appetentes, ex his edictis occasionem
 , nacti, palam noctu atque interdium furantur, eosque ex-
 , pilant, qui nihil cuiquam omnino intulerunt iniuriæ.
 , Et paulò post ait: quòd si te præcipiente, hoc fit (iu-
 , stus enim Imperator & rex non iniusti quicquam ali-
 , quando consilio statuit) sit sanè rectè factum: atque eius-
 , modi mortis præmium lubenti animo perpetimur: istam
 , tamen vnam tibi supplices petitionem offerimus, vt tu
 , ipse primum authores talis contentionis & dissidij di-
 , spiciendos cures: deinde recto iudicio decidas, mortem
 , ne ac supplicium, an salutem & securitatè sint promeriti.
 , Sin verò istud consilium, hocque nouum decretum tua
 , autoritatè minimè sancitum est (quod planè ne contra
 , crudeles quidem & barbaros hostes statuere æquum
 , est) multo magis te obsecramus, ne tam aperto latro-
 , cinio nos spoliari permittas. Quibus item subiungit,
 , Diuina quam nos excolimus, religio antea inter Bar-
 , baros insigniter viguit, quæ cum apud gentes tuas, præ-
 , claro & eximio Augusti regno, à quo paternum duxi-
 , sti genus, floreret, ipsi imperio, quo tu potiris, cum pri-
 , mis fausto ac felici præsidio fuit. Nam ex eo tempo-
 , re Romani Imperij fines magna cum amplitudine &
 , splendore dilatati sunt: cui tu non modo iam succes-
 , sor fortunatus es, sed etiam cum filio futurus es, modo
 , diuinam illam religionem tuearis, quæ simul cum Augu-
 , sti regno apud vos cum incepta, tum vnà cum imperio
 , enutrita accreuerit: quam planè maiores tui præter alia-
 , rù religionù ritus, quos obseruabāt, magnoperè colue-
 , rūt. Atq; quæ nostra religio imperio tā preclarè cepto ma-
 , ximo planè adiuuèto & cōmodo fuerit, illud certissimo
 , argumèto esse poterit: nēpè quæ ab Augusti regno hæte-
 , nus, nihil rerum aduersarù inuectum est, sed cōtra omnia
 , cum summo splendore & amplitudine prosperè & ex ani-
 , mi cuiusq; sententia processerunt. Et quanquā Nero &
 , Domitianus, soli inter oēs imperatores inuidorù quo-
 , rundam & maleuolorù hominum suasu adducti, nostram
 , religionè ignominie & obrectatiōi exponere studebāt
 , (quorù perditio conatu falsa ista & malitiosa criminatio

EVSEBII HISTORIAE

contra Christianos & ad aures hominum allapsa est, & temeraria ac vesana consuetudine contumata) illorum tamen inscitiam & amētiam, pij & religiosi tui patres maioresque, coarguentes saepe eos, qui contra istos piæ religionis & doctrinæ professores aliquid noui moliri audebant, modestè & prudenter per edicta correxerunt. In quorum numero est Adrianus auus tuus, quem cum alijs multis, tum Fundano proconsuli, Asiæque præfecto, literas in gratiã Christianorum scripsisse constat. Tuus item pater (qui cum vna tu summam rerum eo tempore administrabas) tum ad alias ciuitates generatim, tum ad Barissæos & ad Thesalonicenses, ad Athenenses, & ad omnes denique Græcos, nominatim mandata per literas delegauit, ne quid nouarum rerum contra nos Christianos aliquando edere molirentur. Te igitur multo potius omnia facturum, quæ à tua benignitate postulamus, pro certo sumus persuasi: quippe cum de his hominibus non eandem solum cum maioribus sententiam & mentem, sed etiam multò humaniorem, & diuinæ sapientiæ studio magis deditam teneas. Ista posita sunt iam eo opere, de quò supra docuimus. Idem author præterea in proœmio operis sui, quod breues & selectas sententias ex scripturis depromptas continet, librorum veteris testamenti, qui sunt omnium consentiente auctoritate comprobati, catalogum citat. Quem quidem isto loco ad verbum percensere necessarium duximus.

Melito Onesimo fratri S.

Quoniam sæpenumero incredibili studio erga verbū Dei incensus, à me vehemēter flagitasti, vt quædam breues & selectas sententias, ex lege & Prophetis, de Seruatore, & vniuersa fide nostrā excerptas, tibi contexerem, & item librorum veteris testamenti accuratè cognoscendorum cupiditate incitatus, quot numero sint, & quo ordine collocati, magnopere scire expetiuiisti, cum & studium tuum erga fidem, & cognoscendi auiditatem erga verbū Dei, pro certo intelligerē: & quòd pro æternæ salutis corona strenuè instar Athletæ decertans, istas res ob desiderium illud, quo erga Deum exardescis, maximè omnium præferre videare, illud planè cum
tale

tale & tam fructuosum cernerem, cumulate quoad poteram perficere elaboravi. Proinde in orientem iter suscipiens, & eousque loci proficiscens, ubi hæc & prædicata & gesta fuerunt, tum accuratè à quibusdam de veteris testamenti libris didicissem, illorù nomina hic subscripta ad te misi. Quæ sunt hæc. Moysis quinque, Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri, Deuteronomium. Iesus Naue, Iudices, Ruth, Regum seu regnorum libri quatuor. Paralipomenon duo, Psalmi Dauidis, Salomonis proueria, Sapientia, Ecclesiastes, Canticum canticorù, Iob, Prophetarum libri, Esaia, Hieremia, & Duodecim prophetarum scripta in vno libro separatim contenta, Daniel, Ezechiel, Esdras. Ex quibus breues & selectas quasdam sententias excerpimus, easque in sex libros dispertiuimus. Tot libri dicuntur esse Melitonis.

De Apolinario Hierapolitarum ecclesiæ episcopo.

CAP. XXVI.

EX multis Apolinarij scriptis, quæ apud multos integra seruantur, ista sunt, quæ ad nos peruenerunt.

Liber ad imperatorè, de quo ante diximus, scriptus. Quinque libri contra gentiles. De veritate duo: Contra Iudæos duo: Et alii, quos deinceps scripsit contra Catharygù hæresim, quæ id quidem temporis, (quandoquidem iam tum Montanus cum suis pseudoprophetis peruersæ suæ opinionis fundamenta iaciebat) tanquã nasci cœpit: atque etiam non longo tempore post, de integro renouata, multo scripsit longius. Verùm de Apolinario hætenus.

De Musano & eius scriptis, & Tatiano & eius hæresi.

CAP. XXVII.

Musani autem (quem inter eos, qui supra demonstrati sunt, numerabamus) extat quidam liber elegantissimus, ab eo scriptus aduersus quosdam fratres, qui videbantur inclinare ad hæresim eorum, qui Encratitæ dicuntur: quorum error iam tum oriri incipiens, peregrinam, pestiferam, & plenam mendacij opinionem

L 5 in vi